

Yusuf USTA

THEMIS

VERGİ HUKUKU VE TÜRK VERGİ SİSTEMİ

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	VII
-------------	-----

BİRİNCİ KİTAP GENEL VERGİ HUKUKU

BİRİNCİ BÖLÜM VERGİ KAVRAMI, VERGİ DIŞINDAKİ MALİ YÜKÜMLERDEN AYIRT EDİLMESİ VE VERGİ NESNESİNE İLİŞKİN KAVRAMLAR

I. VERGİ KAVRAMI VE VERGİ DIŞINDAKİ MALİ YÜKÜMLERDEN AYIRT EDİLMESİ	3
II. VERGİ NESNESİNE İLİŞKİN KAVRAMLAR.....	6
A. Verginin Konusu	6
B. Vergi Matrahı	7
C. Vergi Tarifesi	8
D. Vergi Oranı	8
E. Vergi Yüğü	8

İKİNCİ BÖLÜM VERGİ HUKUKUNUN ANLAMI, KAPSAMI VE DİĞER HUKUK DALLARI İLE İLİŞKİSİ

I. VERGİ HUKUKUNUN TANIMI, KAPSAMI VE HUKUK BÜTÜNÜ İÇİNDEKİ YERİ	9
II. VERGİ HUKUKUNUN DİĞER HUKUK DALLARIYLA İLİŞKİSİ	9
III. VERGİ HUKUKUNUN BÖLÜMLERİ	11

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM VERGİ HUKUKUNUN KAYNAKLARI

I. KAYNAKLARIN KENDİLERİNİ OLUŞTURAN ORGAN ÖLÇÜTÜNE GÖRE SINIFLANDIRILMASI	13
---	----

A. Vergi Hukukunun Yasama Organından Doğan Kaynakları.....	14
1. Anayasa ve Vergi Hukukunun Anayasal Temelleri.....	14
a. Verginin Genelliği İlkesi.....	14
b. Mali Güce Göre Vergilendirme İlkesi	14
c. Verginin Kamu Giderlerinin Karşılanmasına Özgülenmesi İlkesi.....	14
d. Vergi Yükünün Adaletli ve Dengeli Dağılımı İlkesi.....	14
e. Verginin Kanuniliği (Yasallığı) İlkesi	15
2. Uluslararası Vergi Anlaşması.....	15
3. Kanun	16
B. Vergi Hukukunun Yürütme Organından Doğan Kaynakları.....	16
1. Kanun Hükmünde Kararname (KHK)	16
2. Bakanlar Kurulu Kararı (Kararnamesi).....	16
3. Tüzük	16
4. Yönetmelik.....	17
5. Genel Tebliğ.....	17
6. Genelge	17
7. Özelge (Mukteza) ve Sirküler.....	17
C. Vergi Hukukunun Yargı Organından Doğan Kaynakları.....	18
1. Anayasa Mahkemesi Kararları	18
2. İçtihadı Birleştirme Kararları.....	18
3. Diğer Yargı Kararları	19
II. KAYNAKLARIN BAĞLAYICILIK ÖLÇÜTÜNE GÖRE SINIFLANDIRILMASI.....	19

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

VERGİ KANUNLARININ UYGULANMASI

I. VERGİ KANUNLARININ ZAMAN BAKIMINDAN UYGULANMASI.....	21
II. VERGİ KANUNLARININ YER BAKIMINDAN UYGULANMASI	21
III. VERGİ KANUNLARININ ANLAM BAKIMINDAN UYGULANMASI (VERGİ HUKUKUNDA YORUM) VE VERGİ KANUNLARININ UYGULANMASINDA NİTELENDİRME	23
IV. YORUM VE NİTELENDİRMEDE EKONOMİK YAKLAŞIM İLKESİ	24

BEŞİNCİ BÖLÜM

VERGİ ALACAĞI-BORCU İLİŞKİSİNİN TARAF LARI

I. VERGİ ALACAKLISI.....	27
A. İdari Teşkilat	27
B. Denetim Birimleri.....	27
C. Komisyonlar	28
II. VERGİ MÜKELLEFİ (YÜKÜMLÜSÜ).....	28

III. VERGİ SORUMLUSU	29
A. Vergi Kesenlerin (Stopaj Yapanların) Sorumluluğu	29
B. Kanuni Temsilcilerin Sorumluluğu	30
1. Vergi Usul Kanunu'nun 10. Maddesine Göre Kanuni Temsilcilerin Sorumluluğu	30
2. Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun'un Mükerrer 35. Maddesine Göre Kanuni Temsilcilerin Sorumluluğu	30
C. Mirasçıların Sorumluluğu	31
D. Serbest Muhasebecilerin (SM), Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlerin (SMMM) ve Yeminli Mali Müşavirlerin (YMM) Sorumluluğu	31
E. Diğer Sorumluluk Türleri	32
IV. VERGİ HUKUKUNDA EHLİYET	32
V. VERGİ MÜKELLEFİYETİ VE VERGİ SORUMLULUĞUNA İLİŞKİN SÖZLEŞMELER	33
VI. VERGİ HUKUKUNDA TESELSÜL	34
VII. KANUNİ MÜKELLEF VE GERÇEK VERGİ TAŞIYICISI (FİİLİ MÜKELLEF)	34
VIII. VERGİYİ DOĞURAN OLAYIN KANUNLARLA YASAKLANMIŞ OLMASI HALİNDE MÜKELLEFİYET VE SORUMLULUK	35

ALTINCI BÖLÜM

VERGİ ALACAĞININ DOĞMASI VE VERGİLENDİRME SÜRECİ

I. VERGİYİ DOĞURAN OLAY	37
II. VERGİNİN TARHI	38
A. Tanım.....	38
B. Hukuki Niteliği Bakımından Tarh İşlemi.....	38
C. Tarh Usulleri (Türleri)	38
1. Olağan Tarh Usulü: Beyana Dayanan Tarh	38
2. Olağanüstü Tarh Usulleri	39
a. İkmalen Vergi Tarhı	39
b. Re'sen Vergi Tarhı	40
c. Verginin İdarece Tarhı	40
III. VERGİNİN TEBLİĞİ.....	41
A. Tanım.....	41
B. Tebliğ Yapılacak Kişiler.....	41
1. Genel Olarak Tebliğ Yapılacak Kişiler	41
2. Veli, Vasi ve Kayımlara Tebliğ	42
3. Tüzel Kişilere Tebliğ.....	42
4. Kamu İdare ve Müesseselerine Tebliğ	42
5. Erata Dolaylı Tebliğ	42
6. Yabancı Ülkelerde Bulunanlara Tebliğ.....	42

C. Tebliğ Usulleri.....	42
1. Posta ile Tebliğ.....	42
2. Memur Aracılığı ile Tebliğ.....	43
3. Dairede veya Komisyonunda Tebliğ.....	43
4. İlan Yolu ile Tebliğ.....	43
5. Elektronik Ortamda Tebliğ.....	43
D. Hatalı Tebliğler ve Sonuçları.....	43
IV. VERGİNİN TAHAKKUKU.....	44
V. VERGİNİN TAHSİLİ.....	45

YEDİNCİ BÖLÜM VERGİ HUKUKUNDA SÜRELER VE MÜCBİR SEBEPLER

I. SÜRELERİN SINIFLANDIRILMASI.....	47
II. SÜRELERİN UZAMASI.....	48
A. Mücbir Sebeplerle Gecikme.....	48
B. Ölüm Halinde Sürelerin Uzaması.....	49
C. Zor Durumda Süre Verilmesi (Mühlet Verme).....	49
III. SÜRELERİN HESAPLANMASI.....	50

SEKİZİNCİ BÖLÜM MÜKELLEFİN ÖDEVLERİ VE VERGİ DENETİMİ

I. MÜKELLEFİN ÖDEVLERİ.....	51
A. Bildirme (Bildirimde Bulunma) Ödevi.....	51
B. Beyanname Verme Ödevi.....	51
C. Defter Tutma Ödevi.....	52
1. Defter Tutmak Zorunda Olanlar.....	52
2. Tutulması Gereken Defterler.....	53
3. Kayıt Düzeni İlkeleri.....	53
4. Defterlerin Tasdiki.....	53
D. Belge Düzenine Uyuma Ödevi.....	54
1. Belgelendirilmesi Zorunlu Olan Kayıtlar.....	54
2. Belgelendirilmesi Zorunlu Olmayan Kayıtlar.....	54
3. Belge Türleri.....	54
E. Muhafaza ve İbraz Ödevi.....	55
F. Diğer Ödevler.....	55
II. VERGİ DENETİMİ (MÜKELLEFLERİN VERGİ İDARESİNCE DENETLENMESİ).....	55
A. Yoklama.....	55
B. İnceleme.....	56

C. Arama.....	57
D. Bilgi Toplama	58

DOKUZUNCU BÖLÜM

VERGİ ALACAĞINI KALDIRAN NEDENLER

I. 213 SAYILI VERGİ USUL KANUNU'NDAN KAYNAKLANAN NEDENLER.....	59
A. Ödeme	59
1. Ödeme Yeri ve Ödeme Zamanı	59
2. Özel Ödeme Zamanları	59
3. Ödeme Zamanlarının Uzatılması	61
4. Vergi Borcunun Ödenmemesinin Hukuki Sonuçları	61
a. Vadesinde Ödenmeyen Vergi Alacağına Gecikme Zammı Uygulanması ..	61
b. Cebri İcra Yoluyla Tahsil	62
5. Vergi Alacağının Fazla veya Yersiz Olarak Tahsilinin Hukuki Sonucu: İade Faizi.....	62
B. Tahakkuk (Tarih) Zamanaşımı	63
1. Genel Olarak Vergi Hukukunda Zamanaşımı ve Tahakkuk Zamanaşımı.....	63
2. Tahakkuk Zamanaşımı Sürelerinin Uzaması: Zamanaşımının Durması (İşlememesi) ve Kesilmesi.....	65
C. Terkin	65
D. Hata Düzeltme	66
E. Uzlaşma.....	66
II. 6183 SAYILI AMME ALACAKLARININ TAHSİL USULÜ HAKKINDA KANUN'DAN KAYNAKLANAN NEDENLER	66
A. Tahsil Zamanaşımı	66
1. Tahsil Zamanaşımı Kavramı, Hukuki Niteliği ve Sonuçları	66
2. Tahsil Zamanaşımı Sürelerinin Uzaması: Zamanaşımının Durması (İşlememesi) ve Kesilmesi.....	67
B. Terkin	68
C. Takas	68
III. DİĞER NEDENLER.....	68
A. Yargı Kararları	68
B. Af.....	69

ONUNCU BÖLÜM

VERGİ SUÇ VE CEZALARI

I. İDARİ YA DA MALİ NİTELİKLİ HUKUKA AYKIRILIKLAR: KABAHAHLER VE CEZALARI	71
A. Vergi Ziyayı ve Cezası	71
1. Tanım	71
2. Vergi Ziyayı Cezası	72

B. (Genel) Usulsüzlükler ve Cezaları	72
1. (Genel) Usulsüzlükler.....	72
a. Birinci Derece Usulsüzlükler	73
b. İkinci Derece Usulsüzlükler	73
2. (Genel) Usulsüzlüklerin Cezaları	74
C. Özel Usulsüzlükler ve Cezaları	74
1. Fatura ve Benzeri Belgelerin Verilmemesi ve Alınmaması ile Diğer Şekil ve Usul Hükümlerine Uyulmaması	74
2. Damga Vergisine İlişkin Bazı Yükümlülüklerin Yerine Getirilmemesi	75
3. Bilgi Vermekten Çekinme ve Vergi Usul Kanunu'nun Muhafaza ve İbrahim Ödevlerine Aykırı Hareket Edilmesi	75
II. CEZA HUKUKU ANLAMINDA SUÇLAR VE CEZALARI.....	75
A. Vergi Kaçakçılığı Suçu ve Cezası	76
B. Vergi Mahremiyetinin İhlali Suçu ve Cezası.....	77
C. Memurların Mükellefin Özel İşlerini Yapması Suçu ve Cezası.....	78
III. VERGİ CEZASINI KALDIRAN VE CEZA KESİLMEMEYECER HALLER	79
A. Cezayı Kaldıran Haller.....	80
1. Ödeme.....	80
2. Ölüm.....	80
3. Düzeltme	80
4. Uzlaşma	80
5. Vergi Ziyayı, Usulsüzlük ve Özel Usulsüzlük Cezalarında İndirme	81
6. Tahsil Zamanaşımı	81
7. Terkin.....	81
8. Yargı Kararları	81
9. Vergi Afları (Mali Aflar).....	82
B. Ceza Kesilmeyecek Haller.....	82
1. Yanılma	82
2. Pişmanlık ve Islah	82
3. Mücbir Sebepler.....	83
4. Ceza Kesmede Zamanaşımı	83
IV. VERGİ CEZALARINDA TEKERRÜR VE BİRLEŞME.....	84
A. Tekerrür.....	84
B. Birleşme	84
V. CEZA SORUMLULUĞUNDA ÖZELLİKLİ HALLER	85
A. Küçüklerin ve Kısıtlıların Ceza Sorumluluğu (Sorumsuzluğu)	85
B. Tüzel Kişilerin Ceza Sorumluluğu.....	85
C. Vergi Karnelerinden Dolayı Ceza Sorumluluğu.....	86
D. Damga Vergisinde Ceza Sorumluluğu.....	86
E. Diğer Vergi Ödevlilerinin, Bu Kapsamda Nihai Tüketicilerin Ceza Sorumluluğu ..	86

ONBİRİNCİ BÖLÜM
KAMU ALACAĞININ KORUNMASI VE CEBREN
TAHSİLİ
(KAMU İCRA HUKUKU)

I.	KAMU ALACAĞI	87
II.	KAMU ALACAĞININ KORUNMASI (GÜVENCE ALTINA ALINMASI) YOLLARI.....	87
	A. Teminat	88
	B. İhtiyati Haciz.....	88
	C. İhtiyati Tahakkuk	89
	D. Tasarrufun İptali Davası.....	89
	E. Rüçhan Hakkı	90
	F. Diğer Koruma Önlemleri (Sorumluluğa İlişkin Düzenlemeler).....	90
III.	KAMU ALACAĞININ CEBREN TAHSİLİ.....	91
	A. Ödeme Emri ve Ödeme Emrine Karşı Dava Açılması.....	92
	B. Mal Bildirimi.....	93
	C. Cebren Tahsil Şekilleri	93
	1. Teminatın Paraya Çevrilmesi veya Kefilin Takibi	93
	2. Haciz	93
	3. İflas ve Konkordato	94
IV.	KAMU ALACAĞININ CEBREN TAHSİLİ SÜRECİNDE TECİL UYGULAMASI	95
V.	TAHSİL AŞAMASINDA ORTAYA ÇIKAN UYUŞMAZLIKLAR	95

ONİKİNCİ BÖLÜM
VERGİ UYUŞMAZLIKLARININ
(İDARİ AŞAMADA) ÇÖZÜM YOLLARI

I.	UZLAŞMA.....	97
	A. Uzlaşma Kavramı, Uzlaşma Yolunun Amaçları ve Sakıncalı Yönleri	97
	B. Uzlaşma Yoluna Başvurulabilecek Haller ve Uzlaşmanın Kapsamı	97
	C. Uzlaşma Yoluna Başvurulamayacak Haller	98
	D. Uzlaşma Başvurusunun/Talebinin Şekli ve Süresi.....	98
	E. Uzlaşma Komisyonları, Uzlaşma Görüşmeleri ve Sonuçları.....	98
	F. Uzlaşmanın Sonuçları	99
	1. Uzlaşma Talebinin Sonuçları.....	99
	2. Uzlaşmanın Vaki Olmasının Sonuçları.....	99
	3. Uzlaşmanın Temin Edilmemesinin veya Vaki Olmamasının Sonuçları ve Vergi Mahkemelerinde Dava Açılması	99
	G. Tarhiyat Öncesi Uzlaşma	100
II.	VERGİ HATALARINDA DÜZELTME	101
	A. Vergi Hatası Kavramı ve Türleri.....	102

1. Hesap Hataları	102
2. Vergilendirme Hataları	102
B. Vergi Hatalarının Düzeltilmesi Yolunun Kapsamı	103
C. Hataların Ortaya Çıkarılması ve Düzeltme Yolları	103
1. Re'sen Düzeltme	103
2. Mükellefin Talebi Üzerine Düzeltme	103
D. Düzeltme Talebinin Reddinin Sonuçları	104
1. Dava Açma Süresi İçinde Düzeltme Talebinde Bulunulması Halinde	104
2. Dava Açma Süresi Geçtikten Sonra Düzeltme Talebinde Bulunulması Halinde	104
E. Düzeltme Zamanaşımı	105

ONÜÇÜNCÜ BÖLÜM

VERGİ UYUŞMAZLIKLARININ (YARGI AŞAMASINDA) ÇÖZÜMLENMESİ (VERGİ YARGILAMASI HUKUKU)

I. VERGİ YARGISI ÖRGÜTÜ	107
A. Vergi Mahkemeleri	107
B. Bölge İdare Mahkemeleri	108
C. Danıştay	108
II. VERGİ YARGILAMASI USULÜ	109
A. Vergi Yargılaması Usulünün Temel İlkeleri	110
1. Re'sen (Kendiliğinden) Araştırma (Yargılama) İlkesi	110
2. Yazılılık İlkesi	110
3. Diğer İlkeler	111
B. Vergi Davası	111
1. Vergi Davasının Kapsamı ve Niteliği	111
2. Vergi Davalarında Görev ve Yetki	112
3. Vergi Davasının Tarafları	113
4. Davanın Konusu	113
5. Dava Açma Süresi	113
6. Vergi Yargısında Sürelerin Hesaplanmasına İlişkin Genel Kurallar	115
7. Dava Dilekçesi	115
8. Yürütmenin Durdurulması	116
a. Kural: Yürütmenin Kendiliğinden Durması	116
b. İstisnalar: Yürütmenin Kendiliğinden Durmadığı Haller	117
aa. İhtirazi Kayıtlarla Verilen Beyannameler Üzerine Yapılan Tarh İşlemine Karşı Açılan Davalar	117
bb. Tahsil Aşamasındaki İşlemlere Karşı Açılan Davalar	117
cc. Dosyanın İşlemden Kaldırılması	117

dd. Kanun Yollarına Başvurulması	117
9. Dilekçeler Üzerinde İlk İnceleme	118
10. Yargılama ve Duruşma	119
11. Vergi Davasının Sonuçları	120
12. Vergi Yargılaması Hukukunda İspat ve Delil Sistemi.....	122
13. Yargı Kararlarına Karşı Başvuru Yolları.....	123
a. İtiraz	123
b. Temyiz	124
c. Kararın Düzeltilmesi.....	125
d. Kanun Yararına Bozma	126
e. Yargılamanın Yenilenmesi	126
III. VERGİ ÖDEVLİSİNİN ANAYASA MAHKEMESİ'NE VE İNSAN HAKLARI AVRUPA MAHKEMESİ'NE BİREYSEL BAŞVURU HAKKI	129
A. Vergi Ödevlisinin Anayasa Mahkemesi'ne Bireysel Başvuru Hakkı.....	129
B. Vergi Ödevlisinin İnsan Hakları Avrupa Mahkemesi'ne Bireysel Başvuru Hakkı	131

İKİNCİ KİTAP

ÖZEL VERGİ HUKUKU (TÜRK VERGİ SİSTEMİ)

GİRİŞ	135
-------------	-----

BİRİNCİ AYRIM

GELİR ÜZERİNDEN ALINAN VERGİLER

BİRİNCİ BÖLÜM

GELİR VERGİSİ

I. GELİR VERGİSİNİN KONUSU: GELİR KAVRAMI VE ÖZELLİKLERİ	137
II. GELİR VERGİSİNDE VERGİYİ DOĞURAN OLAY: ELDE ETME.....	139
III. GELİR VERGİSİNDE MÜKELLEFİYET: TAM MÜKELLEF, DAR MÜKELLEF AYRIMI.....	140
A. Tam Mükellefiyet.....	140
1. Yerleşme Ölçütü Gereğince Tam Mükellefiyet.....	140
2. Uyruluk Ölçütü Gereğince Tam Mükellefiyet.....	141
B. Dar Mükellefiyet.....	141
IV. GELİR VERGİSİNE KONU OLAN KAZANÇ VE İRATLAR.....	142
A. Ticari Kazançlar	142
1. Tanım	142
2. Ticari Kazancın Gerçek Usulde Tespiti.....	143
a. Bilanço Usulüne Göre Ticari Kazancın Tespiti	143
aa. Bilanço Usulüne Tabi Olanlar.....	143

bb. Bilanço Usulünde Ticari Kazancın Hesaplanması.....	144
cc. Giderlerin İndirilmesi, Amortisman, Değerleme Hükümlerinin Uygulanması.....	145
(1) İndirilebilecek Giderler	145
(2) Kanunen Kabul Edilmeyen (İndirilemeyecek) Giderler	145
(3) Amortisman Uygulaması	146
(4) Değerleme Uygulaması.....	147
b. İşletme Hesabı Usulüne Göre Ticari Kazancın Tespiti	147
3. Ticari Kazancın Basit Usulde Tespiti	148
4. Vergiye Tabi Olmayan Ticari Kazançlar (Muaflık ve İstisnalar)	148
a. Ticari Kazançlarda Esnaf Muaflığı	148
b. İstisnalar.....	149
B. Zirai Kazançlar	149
1. Tanım ve Kapsam.....	149
2. Zirai Kazancın Tespiti ve Vergilendirilmesi	150
a. Gerçek Usulde Vergilendirme	150
b. Vergi Tevkifatı (Stopaj).....	151
C. Ücretler	151
1. Tanım ve Kapsam.....	151
2. Ücretlerin Vergilendirilmesi.....	152
a. Vergi Tevkifatı (Stopaj)	152
b. Diğer Ücretlilerin Vergi Karnesi Üzerinden Vergilendirilmesi	153
c. Bazı Ücretlilerin Beyanname Üzerinden Vergilendirilmesi	153
3. Ücretlerde Muaflık ve İstisnalar	153
D. Serbest Meslek Kazançları.....	154
1. Tanım ve Kapsam.....	154
2. Serbest Meslek Kazancının Tespiti ve Vergilendirilmesi.....	155
3. Serbest Meslek Kazançlarında Telif Kazançları İstisnası ve Muaflıklar	156
a. Telif Kazançları İstisnası	156
b. Muaflıklar.....	156
E. Gayrimenkul Sermaye İratları.....	156
1. Tanım ve Kapsam.....	156
2. Gayrimenkul Sermaye İratlarının Tespiti ve Vergilendirilmesi	157
3. Gayrimenkul Sermaye İratlarında Hasılatın Tespitinde Emsal Kira Bedeli Esası	158
4. Gayrimenkul Sermaye İratlarında Konut Kirası İstisnası	159
F. Menkul Sermaye İratları.....	159
1. Tanım ve Kapsam.....	159
2. Menkul Sermaye İratlarının Tespiti ve Vergilendirilmesi	161
3. Menkul Sermaye İratlarında İstisnalar.....	161

G. Diğer Kazanç ve İratlar.....	161
1. Tanım ve Kapsam.....	161
a. Değer Artış Kazançları.....	162
b. Arızı (Geçici) Kazançlar.....	162
2. Diğer Kazanç ve İratların Tespiti ve Vergilendirilmesi.....	163
a. Değer Artış Kazançları Bakımından.....	163
b. Arızı Kazançlar Bakımından.....	163
3. Diğer Kazanç ve İratlarda Muaflık ve İstisnalar.....	164
a. Değer Artış Kazançları Bakımından.....	164
b. Arızı Kazançlar Bakımından.....	164
V. GELİR VERGİSİNİN TARHI.....	164
1. Beyan Esası ve Beyanname Çeşitleri.....	164
a. Yıllık Beyanname.....	164
aa. Yıllık Beyanname Vermek Zorunda Olunan Haller.....	165
bb. Yıllık Beyanname Verilmeyen Veya Beyannameye Dâhil Edilmeyen Haller.....	165
cc. Zarar Mahsubu ve Devredilmesi.....	166
dd. Yıllık Beyannamenin Verilmesi Zamanı, Yeri ve Beyanname İndirimler.....	167
b. Vergi Tevkifatı (Stopaj) ve Muhtasar Beyanname.....	168
c. Özel Haller ve Münferit Beyanname.....	168
2. Vergisi Tarifesi ve Oranları.....	169
a. Artan Oranlı Tarife.....	169
b. Sabit Oranlar.....	169
3. Tarh İşlemleri.....	169
a. Tarh Yeri ve Zamanı.....	169
b. Tarhiyatın Muhatabı.....	169
c. Vergilendirme Dönemi.....	170
4. Verginin Ödenmesi.....	170
a. Ödeme Zamanı ve Taksitler.....	170
b. Geçici Vergi (Peşin Ödeme).....	170
5. Gelir Vergisinde Mahsuplar.....	171
a. Vergi Tevkifatının Mahsubu.....	171
b. Yabancı Ülkelerde Ödenen Vergilerin Mahsubu.....	171

İKİNCİ BÖLÜM

KURUMLAR VERGİSİ

I. KURUMLAR VERGİSİNİN KONUSU VE VERGİYİ DOĞURAN OLAY.....	173
II. KURUMLAR VERGİSİNİN MÜKELLEFLERİ.....	173
A. Sermaye Şirketleri.....	173

B. Kooperatifler	174
C. İktisadi Kamu Kuruluşları.....	174
D. Dernek ve Vakıflara Ait İktisadi İşletmeler	174
E. İş Ortaklıkları (Joint Ventures).....	174
III. KURUMLAR VERGİSİNDE MÜKELLEFİYET TÜRLERİ: TAM MÜKELLEF, DAR MÜKELLEF AYRIMI	174
A. Tam Mükellefiyet.....	174
B. Dar Mükellefiyet.....	175
IV. KURUMLAR VERGİSİNDE MATRAHIN TESPİTİ	175
A. Gerçek Usul	175
1. İndirilecek Giderler	175
2. Kanunda İndirilmesi Kabul Edilmeyen Giderler	176
3. Örtülü Sermaye	176
4. Transfer Fiyatlandırması Yoluyla Örtülü Kazanç Dağıtımı.....	177
B. Götürü Usul: Yabancı Ulaştırma Kurumlarında Matrahın Tespiti	177
V. KURUMLAR VERGİSİNDE MUAFLIK VE İSTİSNALAR	177
A. Muafliklar: Vergiden Muaf Tutulan Kurumlar	177
B. İstisnalar.....	178
VI. KURUMLARIN TASFİYESİ VE YENİDEN YAPILANDIRILMASINDA VERGİLENDİRME ..	178
VII. KURUMLAR VERGİSİNİN TARHI, ORANI VE ÖDENMESİ.....	179
A. Beyan Esası	179
B. Beyanname Çeşitleri	179
1. Yıllık Beyanname.....	179
a. Beyanname Verme Zamanı ve Yeri	179
b. Beyannameye Yapılabilecek İndirimler	179
c. Kurumlar Vergisinin Oranı, Geçici Vergi Uygulaması ve Dağıtılan Kâr Payları Üzerinden Gelir Vergisi Stopajı Yapılması	180
d. Kurumlar Vergisinde Mahsuplar	180
aa. Kaynakta Kesilen Vergilerin Mahsubu	180
bb. Yabancı Ülkelerde Ödenen Vergilerin Mahsubu.....	180
cc. Geçici Verginin Mahsubu.....	180
2. Vergi Kesintisi ve Muhtasar Beyanname.....	181
3. Özel Beyanname.....	181
C. Tarh İşlemleri.....	181
1. Tarh Yeri ve Zamanı	181
2. Tarhiyatın Muhatabı	181
D. Verginin Ödenmesi.....	182

İKİNCİ AYRIM SERVET ÜZERİNDEN ALINAN VERGİLER

BİRİNCİ BÖLÜM VERASET VE İNTİKAL VERGİSİ

I.	VERASET VE İNTİKAL VERGİSİNİN UNSURLARI	183
A.	Konusu ve Vergiyi Doğuran Olay	183
B.	Mükellefi	183
C.	Matrahı	184
D.	Oranı	184
II.	VERGİLENDİRME	184
A.	Beyan Esası.....	184
B.	Verginin Tarhı	185
C.	Vergi Kesintisi	185
D.	Verginin Ödenmesi.....	185
III.	VERASET VE İNTİKAL VERGİSİNDE MUAFLIK VE İSTİSNALAR	185
IV.	GÜVENLİK ÖNLEMLERİ	186

İKİNCİ BÖLÜM EMLAK VERGİSİ

I.	EMLAK VERGİSİNİN UNSURLARI	187
A.	Konusu ve Vergiyi Doğuran Olay	187
B.	Mükellefi	187
C.	Matrahı	188
D.	Oranı	188
II.	VERGİLENDİRME	189
A.	Verginin Tarhı	189
B.	Verginin Ödenmesi.....	190
III.	EMLAK VERGİSİNDE MUAFLIK VE İSTİSNALAR.....	190
IV.	GÜVENLİK ÖNLEMLERİ	190

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM MOTORLU TAŞITLAR VERGİSİ

I.	MOTORLU TAŞITLAR VERGİSİNİN UNSURLARI	191
A.	Konusu, Vergiyi Doğuran Olay	191
B.	Mükellefi ve Mükellefiyetin Başlaması	191
C.	Vergi Tarifeleri	192
II.	VERGİLENDİRME	192

A. Tarh ve Tahakkuk.....	192
B. Ödeme	192
III. MOTORLU TAŞITLAR VERGİSİNDE MUAFLIK VE İSTİSNALAR	192
IV. GÜVENLİK ÖNLEMLERİ	192
V. MOTORLU TAŞITLAR VERGİSİNİN GİDER OLARAK KAYDEDİLEMEME HALİ.....	193

ÜÇÜNCÜ AYRIM

HARCAMALAR ÜZERİNDEN ALINAN VERGİLER

BİRİNCİ BÖLÜM

KATMA DEĞER VERGİSİ

I. VERGİNİN KONUSU	195
II. VERGİYİ DOĞURAN OLAY	196
III. VERGİ MÜKELLEFİ VE VERGİ SORUMLUSU	196
IV. VERGİNİN MATRAHI.....	197
V. VERGİNİN ORANI	198
VI. VERGİLENDİRME DÖNEMİ, BEYAN ESASI, TARH İŞLEMİ VE ÖDEME	198
A. Vergilendirme Dönemi ve Ödenecek Verginin Hesaplanması	198
B. KDV Beyannamesi	199
C. Vergi Tevkifatı	200
D. Verginin Tarh, Yeri, Tarh Zamanı ve Tarhiyatın Muhatabı	200
E. Verginin Ödenmesi.....	201
VII. KATMA DEĞER VERGİSİNDE İSTİSNALAR	201
A. İstisnalar.....	201
B. İstisnadan Yararlanmama Hakkı	202

İKİNCİ BÖLÜM

DİĞER HARCAMA VERGİLERİ

I. BANKA VE SİGORTA MUAMELELERİ VERGİSİ	203
A. Konu, Mükellef, Matrah, Oran.....	203
B. Beyan ve Ödeme	203
C. İstisnalar.....	203
II. ÖZEL TÜKETİM VERGİSİ	204
A. Konu, Vergiyi Doğuran Olay, Mükellef.....	204
B. Matrah ve Oran	204
C. Beyan, Ödeme ve Tarh	205
D. İstisnalar	205
III. ÖZEL İLETİŞİM VERGİSİ.....	206

IV. İTHALAT ÜZERİNDEN ALINAN HARCAMA VERGİSİ: GÜMRÜK VERGİSİ	206
A. Konu, Vergiyi Doğuran Olay, Mükellef, Matrah	206
B. Verginin Tarhı, Tahakkuku, Ödenmesi	207
C. Muaflık ve İstisnalar	207
V. ÇEŞİTLİ İŞLEMLER ÜZERİNDEN ALINAN HARCAMA VERGİSİ: DAMGA VERGİSİ	207
A. Konu, Vergiyi Doğuran Olay, Mükellef, Matrah	207
B. İstisnalar	207
C. Oran	208
D. Ödeme Şekilleri	208
VI. DEĞERLİ KAĞITLAR VERGİSİ	208
VII. HİZMET KARŞILIĞINDA ALINAN MALİ YÜKÜM: HARÇLAR	208
A. Harca Tabi Olan İşlemler	208
B. Harç Miktarları, Harçların Ödenmesi, İstisnalar	209

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM
BELEDİYE GELİRLERİ